

Assumpte: Consulta prèvia sobre modificacions en el projecte normatiu relacionat amb el 3r cicle de la planificació hidrològica de Catalunya.

Terrassa, 14 de maig de 2021.

Senyors/Senyores,

A continuació, en resposta a les qüestions formulades per l'Agència Catalana de l'Aigua en la consulta prèvia sobre modificacions en el projecte normatiu relacionat amb el 3r cicle de la planificació hidrològica de Catalunya, l'**AGRUPACIÓ DE SERVEIS D'AIGUA DE CATALUNYA** (en anagrama, "**ASAC**") i, en concret respecte a les preguntes 2 i 3 us fem arribar les següents consideracions:

1. Quines mesures de tipus normatiu considereu que cal adoptar per tal de contribuir a resoldre els temes importants de la Demarcació del districte de conca fluvial de Catalunya?

L'actual article 49 estableix amb el títol de *Foment de la reutilització* la prioritització de les aigües regenerades per atendre les demandes que d'acord amb la normativa puguin ser ateses amb aquest tipus d'aigua.

Tenint en compte que la Directiva Marc de l'Aigua menciona la reutilització de l'aigua com una de les mesures complementaries per les que els Estats membres poden optar per assolir els objectius de bon estat qualitatiu i quantitatiu de les masses d'aigua superficial i subterrània, i que l'ús de l'aigua regenerada és un aspecte clau per assolir un ús eficient dels recursos hídrics i per garantir-ne el seu equilibri, considerem que aquest decret ha de dotar un marc jurídic i institucional per possibilitar que el consum d'aigua regenerada esdevingui una normalitat en els propers anys.

En aquest sentit considerem necessari:

- L'establiment d'un sistema de finançament de la reutilització de les aigües que en fomenti el seu ús.
- L'establiment d'un marc jurídic i institucional que faciliti la reutilització quan aquesta sigui tècnicament viable.

- Una millora en la regulació del model de governança, que reconegui el rol de les entitats gestores del cicle integral de l'aigua com a agents clau per al foment del seu ús.
- Que en la regulació dels abocaments es tingui en compte l'efecte d'aquests sobre la producció d'aigua regenerada.

D'altra banda, i pel que fa a l'aplicació d'allò disposat en el Reglament 2020/741 relatiu als requisits mínims per la reutilització de l'aigua, en el marc de la regulació dels aspectes normatius de la planificació, es poden treballar alguns aspectes tals com la gestió del risc (art. 5) i les obligacions relatives a la informació i conscienciació (arts. 9 i 10).

Un altre aspecte normatiu susceptible de millora són els models de governança, potenciant la seva eficiència i considerant el fet de donar cabuda als operadors que gestionen l'explotació del cicle integral de l'aigua, tot aprofitar la seva expertesa i coneixement. En concret, la coordinació interadministrativa és necessària especialment per desenvolupar els Plans sanitaris de l'aigua integrals que exigeix el Reial Decret 902/2018, en particular pel que fa a la valoració dels perills i quantificació dels riscos, compartint totes les dades analítiques que es generen en el control de la conca (aplicació de la Directiva Marc de l'Aigua).

En aquest mateix sentit, considerem també rellevant aprofundir en el model de governança entre les administracions que gestionen el sanejament en alta, el sanejament en baixa i la pròpia Agència Catalana de l'Aigua. Respecte aquest punt cal analitzar detalladament els sistemes de sanejament complexos, com els metropolitans, delimitant de forma precisa les responsabilitats de cada administració.

Finalment, considerem necessari contemplar el marc normatiu de les actuacions que seran finançades amb els fons europeus NEXT GENERATION EU per tal de facilitar la seva execució en els terminis establerts en el Reglament 2021/241, del Parlament i del Consell, de 12 de febrer de 2021 pel que s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència.

2. Teniu alguna aportació a fer sobre la conveniència d'introduir noves mesures normatives per tal de protegir les masses d'aigua i els usos de l'aigua i per mantenir el bon estat assolit amb la finalitat d'evitar el seu deteriorament?

A continuació es fa referència a diferents disposicions normatives de l'actual DECRET 1/2017, de 3 de gener, pel qual s'aprova el Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya per al període 2016-2021 respecte a les quals considerem necessari que en la propera planificació es realitzin modificacions:

Article 11 -Terminis per al compliment d'objectius i pròrrogues.

Per garantir el compliment dels objectius en els termes establerts a la Directiva Marc de l'Aigua, considerem necessari respecte a les masses d'aigua subjectes a prorroga, un sistema transparent de control i seguiment de les mesures adreçades a pal·liar els efectes negatius de les activitats sobre el seu estat..

En el mateix sentit, i en consonància amb l'esperit participatiu de la Directiva Marc de l'Aigua, considerem que la creació de comissions de seguiment en les que participin tants els agents directament afectats per la manca de qualitat de la massa d'aigua, com administracions, universitats i agents socials, pot contribuir a aprofundir en les causes de la dificultat per assolir els objectius, al coneixement de les conseqüències d'aquesta problemàtica a la conca, a l'adhesió a les mesures necessàries per pal·liar aquests efectes negatius i a dotar de transparència la gestió d'aquestes masses.

Article 13 – Deteriorament temporal de les masses d'aigua

Per garantir la coherència amb la normativa estatal bàsica, cal afegir el supòsit regulat a l'article 259 ter del Reglament de domini públic relatiu al deteriorament temporal de l'estat de les masses d'aigua conseqüència dels desbordaments dels sistemes de sanejament en temps de pluja.

Article 39 - Directrius per a la protecció de les masses d'aigua subterrànies

En el mateix sentit del que vam exposar en el darrer cicle de planificació, reiterem la necessitat que es replantegi allò disposat a l'article 39.1, atès que l'actual redacció posa en risc algunes captacions existents sense que l'usuari en sigui responsable i sense mesures compensatòries. També, considerem necessari la reformulació d'aquest article per preveure el seguiment i prendre les mesures oportunes per assolir el bon estat químic.

Article 63 - Gestió dels sistemes públics de sanejament

La planificació territorial i urbanística té un paper molt rellevant en la gestió dels sistemes públics de sanejament i en la seva adaptació al canvi climàtic.

Tal com ha posat de manifest recentment el Parlament Europeu¹ la protecció del sòl esdevé essencial en la gestió de les aigües, afavorint la recuperació dels aqüífers amb la infiltració de les aigües pluvials, reduint les aportacions al clavegueram i minimitzant així els abocaments d'aigües residuals en temps de pluja. Per això és necessari establir mesures que integrin millor la planificació de l'aigua i el sol, amb avaluacions combinades pressions i riscos.

D'altra banda, pel que fa a la planificació urbanística:

- Cal impulsar i fomentar la gestió de les aigües pluvials en el seu origen en els nous desenvolupaments urbanístics per tal de prevenir i minimitzar els desbordaments dels sistemes de sanejament en temps de pluja.
- En el mateix sentit que allò disposat a l'article 259 ter del RDPH cal preveure que els projectes de nous desenvolupaments urbans han de justificar la conveniència d'establir xarxes de sanejament separatives o unitàries per aigües residuals i d'escorrentia, així com plantejar mesures que limitin l'aportació d'aigües de pluja als col·lectors.

Article 80 Declaració d'interès prioritari de la Generalitat d'obres o projectes o criteris per a qualificar un projecte o obra com a tal

Considerem necessari establir criteris relatius a sistemes de reutilització.

D'altra banda, tenint en compte que algunes de les obres i projectes previstos en el tercer cicle de planificació poden ser objecte de finançament pels fons Next Generation EU caldrà establir també els criteris per declarar aquests com a prioritaris.

Article 79 - Finançament de les obres i actuacions previstes a la planificació

Insistim de nou que cal establir un sistema de finançament dels sistemes de reutilització que fomenti l'ús d'aigua regenerada.

¹ Resolució del Parlament Europeu de 28 de abril de 2021, sobre la protecció del sòl

D'altra banda, considerem necessari incrementar els percentatges establerts a l'apartat b) pel que fa als sistemes de descàrrega de sistemes unitaris i col·lectors bàsics d'aigües pluvials i les despeses de redacció d'estudis tècnics de detall. En concret, proposem pel que fa a l'apartat b.2 incrementar aquest percentatge sobre els sistemes consolidats 50% – 75% si es vol avançar en els impactes sobre les masses d'aigua dels desbordaments dels sistemes de sanejament durant els episodis de pluja; sense topall en valor absolut o import màxim d'aquest finançament. Pel que fa a l'apartat b.3 proposem incrementar aquest percentatge sobre els sistemes consolidats 75% – 100% si es vol avançar en els impactes sobre les masses d'aigua dels desbordaments dels sistemes de sanejament durant els episodis de pluja.

Article 81 - Substitució d'actuacions i canvis de solució tècnica en obres i actuacions

Cal preveure la participació del públic (entès com qualsevol persona física o jurídica sense limitació als efectes de la seva legitimació) en aquestes modificacions.

Tot restant a la vostra disposició per qualsevol comentari al respecte, rebeu una cordial salutació,

[Original signat]

Ignacio Escudero García

President